

MYSTERIES IN FRANKRIJK

André Ramault
(De Vakantiefietser', nr. 4/2001)

Een fietsreis in de greep van magie, mirakels of ... puur toeval?

Paul Koeck, de Vlaamse genomineerde voor de AKO-literatuurprijs 2000, stelt in een kranteninterview: "Ik zie elke (reis)ervaring als potentiële schrijfstof". Schrijfstof te over dus, al is mijn reisbelevenis een verhaal met meer dan één vraagteken. Houdt dit raadselachtige verband met de volksdevotie in de Zuid-Franse zigeunerplaats, mijn reisdoel? Of heeft het te maken met de mysterieuze cultusplek onderweg? Mijn nicht houdt het bij een mirakel!

Het is najaar van 2000 en de 'Groene weg naar de Middelandse Zee' (Maastricht - Saintes-Maries-de-la-Mer, uitgave Pirola) staat gepland. De avond voor het vertrek gaat het al fout en na het telefoontje van mijn reisgezel ("Ik blijf thuis, lumbago!") ga ik alleen van start. In de jeugdherberg van Voeren bij Maastricht word ik uitgezwaaid door verkleumde deelnemers aan het herfstweekend van 'De Vakantiefietser'.

Klimparcours

Het regent twee dagen onophoudelijk, de weergoden zijn tegendraads. Nog meer zeur ik over de keuze van de fietsroute door de 'hoge Ardennen': heuvel op heuvel af en geen beetje vlak terrein. Dit is puur klimmen door Ardèns skigebied!

Fietsen in de Luxemburgse groene valleien van de Wiltz, de Sûre en de Alzette is een verademing. Helaas, de nijdige hellingen in de Franse Ardennen (dép. Moselle/Moezel) lijken een test voor klimtalent. Nee denk niet aan bergschuwheid, ik fietste al bepaakt door Alpen, Pyreneeën en Rocky Mountains.

Nooit wanhopen! Het fietst lekker in Lorraine (Frans-Lotharingen) en in de Vosges (Vogezen). Ik raak enthousiast langs het jaagpad van de Saône en in de vallei van de Doubs. Fietsen in de vallei van de Ain is puur genieten. En wie verlangt niet naar de Drôme? Helaas, helaas, zo ver kom ik niet...

Keltische Goden

Voorbij Lunéville (Lorraine) herinneren reusachtige pompoenen in een diepe gracht aan Halloween en de nabije Keltische cultusplaats. Lang geleden ontstaken druïden vreugdevuren op de 545 m hoge 'Colline de Sion-Vaudémont'. Met zijn streekroman uit 1913 zorgde Maurice Barrès voor een revival van deze cultuspraktijk op de 'bezielde heuvel'. Was mijn reis anders verlopen na een bezoekje aan deze oeroude Keltische bedevaartssite? En is het happy end te danken aan mijn ommetje naar de 'Druïdenvallei' in Vioménil (Vosges)? Het blijft een Keltisch mysterie!

Frankrijk is het meest genietbaar in de herfst. Appelen, peren, pruimen, okkernoten, beukennoten, kastanjes en vaak druiven langs de route. Een kruidenexpert zegt me vertrouwelijk: "Okkernoten? Het beste middel tegen dementie!" In geen tijd zitten mijn fietstaszakjes propvol. Herhaaldelijk overvalt me het voorgevoel: 'Een uitgeschudde reiziger overleeft hier op een menu van fruit!' En welk; puur biologisch, je proeft het pittige van niet-industrieel fruit. Zo'n fruitdieet is beter dan de beste kuur tegen welvaarts kwaaltjes.

Druivenoogst en jachtseizoen

Zondag 24 september 2000. De rit van Arc-et-Senans naar Plaisia is bepalend voor mijn verdere reis. Anders dan 15 jaar geleden hoor ik in de Juradorpjes geen

klokkengelui en zie ik geen kerkgangers. Jong en oud is bedrijvig in de weer op de wijngaarden rond de wijncentra Arbois en Poligny. Ik zie nerveus tractorengedoe met volle aanhangwagens en een spoor van druivensap op het asfalt. Ten zuiden van Poligny hoor ik hoorngeschal, hondengeblaf en af en toe doffe schoten. Voor mijn wiel jachthonden die met de snuit boven het asfalt een wildspoor volgen.

Opgejaagde herten springen veerkrachtig over de weg en verdwijnen in het groen. Het Franse jachtseizoen loopt van 10 september tot eind januari, en in het 'Bois du Chanel' en het 'Bois du Chaumois' wordt duchtig gejaagd. Bij een Jurawijntje 'Vin Fou' (merk Henri Maire) verneem ik in het dorpscafé van Mirebel dat de (drijf)jacht een sociaal gebeuren is dat geen weerstanden oproept. Een tiental mannen verzamelt zich aan de bosrand bij hun jagershut. Ik verneem dat ze jacht maken op everzwijnen en herten, maar ook op hazen, eenden, snippen en duiven. Even speel ik met de gedachte, louter voor de sfeer, op te trekken met de wilddrijvers, maar het beeld van bloederige kadavers schrikt me af.

Bij een stop aan de bosrand raak ik in gesprek met de 95-jarige Marguerite uit Nice. Elk jaar komt ze naar het familiehuis in het dorpje Marsonnay bij Pont-de-Potte.

Portefeuille spoorloos

In de 'gîte d'étape' van Plaisia, een oase in het 'Bois du Mont', zoek ik 's avonds vruchteloos naar mijn portefeuille. Dronk ik toch teveel Vin Fou? Onthutst stel ik vast: identiteitskaart, rijbewijs, VISA, MasterCard, cheques, kortom alle documenten kwijt, verdwenen! Zonder betaalkaart ook geen treinticket Narbonne-Brugge, mijn terugkeerplan ligt in duigen! Gelukkig steekt er nog een beetje Frans geld in een tas. Samen met de gîtebaas maak ik een nieuw reisschema: twee dagen zuidwaarts doorgaan, en vandaar naar Brugge terugfietsen.

Na het blokkeren van mijn betaalkaarten doe ik 's anderendaags aangifte in de gendarmerie van Orgelet. Document "Déclaration de perte de pièces d'identité" (doc. 'CERFA' nr. 20-3248) geeft EU-burgers het recht op nog twee maanden legaal verblijf in Frankrijk.

Ik fiets verder in de prachtige vallei van de Ain en door de brede Rhônevlakte. Na ruim drievierde van de 'Groene route' maak ik rechtsomkeer in het département Isère.

Magie of toeval?

Vijf dagen later vertrek ik opnieuw vanuit de 'gîte' in Plaisia, nu noordwaarts. De glinsterende zon tussen de schaarse herfstbladeren bemoeilijkt het uitzicht. Opeens bots ik op een stevig voorwerp, en ga bijna onderuit. Met een gat in binnen- en buitenband kom ik tot stilstand vlak voor het huis van de 95-jarige Marguerite in Marsonnay. Haar overbuur stelt zich voor. Wij blijken naamgenoten, allebei André!

"Vous êtes Belge?"

"Oui monsieur"

"Vous n'avez rien perdu?"

"Eh, eh, ... oui, mon portefeuille!"

"J'ai une solution", is zijn raadselachtige replek.

Marguerite komt buiten, en wijst opgewonden in mijn richting. En wat blijkt: een dag na onze kennismaking op de heenreis vond ze mijn portefeuille in het gras. Ze gaf hem door aan buurman André.

Een hond in het complot

Ondertussen achterhaalt de man de oorzaak van mijn lekke band: ik reed lek op het speeltje van zijn hond, een kloeke mergpijp. Kreeg zijn hond een opdracht, zit die ook in het complot?

Dit onwaarschijnlijke happy-end-verhaal komt samengevat hierop neer:

Op de heenweg in de Jura verlies ik mijn portefeuille, en naamgenoot André krijgt hem in handen. Met de medewerking van zijn hond krijg ik op de terugweg een lekke band. Zo kom ik tot stilstand op de plaats waar ik vijf dagen eerder mijn portefeuille verloor!

En waar is mijn portefeuille? André Lesne wachtte nog een dag: "Wellicht komt die Belg zijn portefeuille zoeken?" Daarna bracht hij mijn paperassen naar de gendarmerie van Clairvaux-les-Lacs, enkele dorpen verder. Nu brengt hij mij met de wagen naar deze gendarmerie. Alles steekt nog in mijn portefeuille, en pas na aandringen aanvaardt de man een beloning.

Na de belofte van een zichtkaartje uit Brugge fiets ik verder. Zoveel mazzel, toeval, magie, of hoe je het ook wilt noemen, geeft een euforisch gevoel van beschutting: "mij overkomt niets meer op de terugweg!"

De overheersende zuidelijke rugwind kan iemand bewegen om de 'Groene Route' in omgekeerde richting te fietsen. Hoewel, 'naar huis fietsen' is nooit aantrekkelijk voor echte fietsreizigers!

André Ramault

10-05-2001